

بنیادهای اسلامی برنامه‌ی درسی دوره‌ی متوسطه

سید کاظم اکرمی^۱

مسعود کیانی^۲

دوره‌ی متوسطه به دلیل جایگاه کلیدی و نقش مؤثری که در شکل‌گیری شخصیت نسل نو برای پذیرش نقش‌های اقتصادی، اجتماعی و... در بستر جامعه دارد می‌تواند به عنوان نقطه‌ی شروع انجام حرکتی اصلاحی در نظام آموزش و پرورش قلمداد شود. آنچه در برنامه‌ی درسی این دوره نقش محوری را ایفا می‌کند نه تمسک به روش‌های تربیتی (اجرای برنامه)، بلکه دریافت روح حاکم بر این روش‌هاست (بنیادها). بدیهی است، شناخت بنیادهای برنامه‌ی درسی دوره‌ی متوسطه، صرفاً از طریق یک نگرش دینی به انسان و اهداف وجودی او قابل برداش و دسترسی است. بازگشت به متن دین و دریافت معیارهای اساسی تربیت در دوره‌ی متوسطه، بر مبنای اصول اولیه از جمله خدامحوری، تعدد‌مداری، انسان‌مداری و مرگ‌اندیشی و همچنین درک ویژگی‌های شناختی، اجتماعی، عاطفی و جسمانی نوجوانان در پیتش قرآن کریم، زمینه‌ی تدوین برنامه‌ی درسی دوره‌ی متوسطه را فراهم می‌آورد.

مقاله‌ی حاضر با رویکردی توصیفی و تحلیلی به بررسی بنیادهای اسلامی برنامه‌ی درسی دوره‌ی متوسطه می‌پردازد. به علاوه، ضمن بیان شالوده‌های اولیه برنامه‌ی درسی دوره‌ی متوسطه از رویکردها و گرایش‌های موجود در عرصه تعلیم و تربیت اسلامی اقدام شده است. بررسی آرای اندیشمندان اسلامی در زمینه عناصر اصلی برنامه‌ی درسی دوره‌ی متوسطه در بعد محتوایی و ساختاری، همچنین روش‌های تربیتی منطبق بر آن‌ها، و شناخت ابعاد وجودی دانش‌آموزان در جهت توسعه‌ی تعبد، از اهداف اولیه‌ی مقاله‌ی حاضر است.

کلیدواژه‌ها: معرفت‌شناسی اسلامی، تربیت اسلامی، برنامه‌ی درسی، آموزش متوسطه، بنیادهای برنامه‌ی درسی، انسان‌شناسی اسلامی.

چکیده مقالات

هفتمین همایش انجمن مطالعات برنامه درسی ایران

برنامه درسی دوره‌ی راهنمایی و متوسطه:

چالش‌ها و چشم‌اندازها

۲۸ و ۲۹ فروردین ۱۳۸۷

تهران - دانشگاه تربیت معلم

ردیف	عنوان	صفحه
۴۲	برنامه‌ی درسی آموزش فلسفه به دانش آموزان در دوره راهنمایی و متوسطه دکتر یحیی قائدی	۴۲
۴۳	برنامه‌ی درسی پنهان در یادگیری الکترونیکی: تحلیلی بر دوره تحصیلی متوسطه دکتر مجید علی عسگری - مریم ترکیان	۴۳
۴۴	برنامه درسی زبان آموزی دوره های مختلف تحصیلی: برنامه ای منسجم و یکپارچه؟ مریم دانای طوسی	۴۴
۴۵	برنامه‌ی درسی مغفول دوره متوسطه ایران (رشته علوم انسانی)، براساس نیاز های ملی و بین المللی علیرضا صادقی - دکتر حسن ملکی	۴۵
۴۶	برنامه‌ی درسی متوسطه نظری و فرهنگ توسعه‌آور	۴۶
۴۷	برنامه درسی و اشتغال مریم افضل تنائی - مسعود یوسف زاده	۴۷
۴۸	برنامه ریزی درسی مبتنی بر شایستگی گامی در جهت بهسازی برنامه های درسی در آموزش متوسطه حسین مؤمنی مهموتی	۴۸
۴۹	برنامه ریزی درسی دوره متوسطه: جنبه‌های عاطفی و هیجانی یادگیری انگلیسی به عنوان زبان دوم دکتر شعله بیگدلی	۴۹
۵۰	بنیادهای اسلامی برنامه درسی دوره متوسطه دکتر سید کاظم اکرمی - مسعود کیانی	۵۰
۵۱	بهره‌گیری از ریاضیات غیر رسمی برای طراحی فرصت‌های یادگیری در برنامه‌ی درسی ریاضی دوره‌ی راهنمایی تحصیلی عظیمه سادات خاکباز - دکتر نعمت الله موسی پور	۵۱
۵۲	بومی سازی فرهنگ هر استان در کتابهای ادبیات دوره راهنمایی دکتر نعمت الله موسی پور - پریسا زارع - فاطمه رمضان	۵۲
۵۳	پرورش تفکر انتقادی در برنامه درسی دکتر حسنی بختیار نصرآبادی - کیومرث عزیز ملایری	۵۳
۵۴	تأثیر برنامه‌های درسی در تقویت روحیه‌ی کار آفرینی دانش آموزان دوره متوسطه معصومه مظفری - منیره سادات شجاعی	۵۴
۵۵	تأثیر فناوری اطلاعات در فرآیند یاددهی - یادگیری، حوزه مغفول در آموزش متوسطه دانش آموزان با نیازهای ویژه بینایی معصومه السادات ابطحی	۵۵
۵۶	نامالی برای بومی سازی درس روانشناسی	۵۶